

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

Praha 1. 7. 2025

č. j. MSP-487/2025-OSV-OSV/2

Počet listů: 5

MSP-487/2025-OSV-OSV/2

0100204005330115

Rozhodnutí

Ministerstvo spravedlnosti ČR jako správní orgán podle ust. § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 16 odst. 3 a ust. § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 90 správního řádu, **rozhodlo o odvolání** [redacted]

[redacted] (dále jen „žadatel“), ze dne 16. 6. 2025 podanému proti rozhodnutí Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 6. 2025, č.j. 60 Si 115/2025, **t a k t o :**

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu se **rozhodnutí Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 6. 2025, č.j. 60 Si 115/2025**, kterým bylo rozhodnuto, že se podle ust. § 15 odst. 1 ve spojení s ust. § 11 odst. 4 písm. b), § 8a odst. 1, §2 odst. 4 a § 11b zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, odmítá žádost žadatele o poskytnutí násl. informací ze dne 9. 6. 2025: **1) K jakému dni rozhodl Okresní soud v Českých Budějovicích o tom, že se podmíněně odsouzený [redacted] během zkušební doby osvědčil? 2) Zvažil Okresní soud v Českých Budějovicích při rozhodování o tom, zda se podmíněně odsouzený [redacted] osvědčil, možnost přiměřeného prodloužení zkušební doby či možnost, že se trest vykoná? 3) Čelil okresní soud v Českých Budějovicích při svém rozhodování o tom, zda se podmíněně odsouzený [redacted] osvědčil, jakémukoli nátlaku?, ruší a věc se vrací Okresnímu soudu v Českých Budějovicích k novému projednání.**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Okolnosti předcházející napadenému rozhodnutí

- 1 Žadatel požádal dne 9. 6. 2025 Okresní soud v Českých Budějovicích (dále jen „orgán prvního stupně“) jako povinný subjekt ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), o poskytnutí následujících informací:
- 1) *K jakému dni rozhodl Okresní soud v Českých Budějovicích o tom, že se podmíněně odsouzený [REDACTED] během zkušební doby osvědčil?*
 - 2) *Zvážil Okresní soud v Českých Budějovicích při rozhodování o tom, zda se podmíněně odsouzený [REDACTED] osvědčil, možnost přiměřeného prodloužení zkušební doby či možnost, že se trest vykoná?*
 - 3) *Čelil okresní soud v Českých Budějovicích při svém rozhodování o tom, zda se podmíněně odsouzený [REDACTED] osvědčil, jakémukoli nátlaku?*
- 2 Dne 16. 6. 2025 vydal orgán prvního stupně rozhodnutí, č.j. 60 Si 115/2025, o odmítnutí uvedené žádosti (dále také „napadené rozhodnutí“).

Napadené rozhodnutí

- 3 Orgán prvního stupně v první části výroku rozhodnutí ze dne 16. 6. 2025, č. j. 60 Si 115/2025 odkázal na ust. § 15 odst. 1 ve spojení s ust. § 11 odst. 4 písm. b) a ve spojení s ust. § 8a odst. 1 InfZ ohledně požadovaných informací pod bodem 1) uvedeným výše.
- 4 Orgán prvního stupně v druhé části výroku rozhodnutí ze dne 16. 6. 2025, č. j. 60 Si 115/2025 odkázal na ust. § 15 odst. 1 ve spojení s ust. § 2 odst. 4 a ve spojení s ust. § 8a odst. 1 InfZ ohledně požadovaných informací pod bodem 2) uvedeným výše.
- 5 Orgán prvního stupně ve třetí části výroku rozhodnutí ze dne 16. 6. 2025, č. j. 60 Si 115/2025 odkázal na ust. § 15 odst. 1 ve spojení s ust. § 11b a ve spojení s ust. § 8a odst. 1 InfZ ohledně požadovaných informací pod bodem 3) uvedeným výše.
- 6 V odůvodnění předmětného rozhodnutí se orgán prvního stupně předně vypořádal s tím, že předmětná žádost se týká konkrétně identifikované osoby, a tudíž veškeré údaje vztahující se k této osobě je nutné považovat za osobní údaje. Povinný subjekt v této souvislosti zdůraznil, že poskytnutí požadovaných informací by nemělo žádný vliv na vědomost žadatele o tom, jaké konkrétní fyzické osoby se jím požadované informace týkají. Povinný subjekt dále popsal související právní úpravu v InfZ, v zákoně č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a v Listině.
- 7 Na základě citované právní úpravy orgán prvního stupně konstatoval, že před poskytnutím požadované informace je nutné zkoumat, které ze dvou rovnocenných ústavně zaručených práv je v daném případě dát přednost a dodal, že k tomuto zkoumání slouží test proporcionality, přičemž uzavřel, že na základě provedeného testu proporcionality v daném případě převážila ochrana soukromí a osobních údajů dotčené osoby.

- 8 Dále se v odůvodnění napadeného rozhodnutí povinný subjekt zabývá hodnocením účelu podané žádosti, když uvádí, že z obsahu žádosti vyplývá, že jejím účelem je získat informace o konkretizované osobě s tím, že dle názoru povinného subjektu poskytování takových informací neodpovídá smyslu a účelu InfZ. Rovněž povinný subjekt podotýká, že pokud by takové informace poskytl, bylo by porušeno právo na ochranu soukromí a osobních údajů.
- 9 Povinný subjekt dále poznamenává, že není smyslem InfZ poskytovat údaje o tom, zda se konkrétní osoba ve zkušební době podmíněného odsouzení osvědčila a dodává, že dotčená žádost o informace není vedena zájmem veřejnosti znát právní důvody rozhodovací činnosti povinného subjektu, nýbrž zájmem o citlivé informace ke konkrétní fyzické osobě. Orgán prvního stupně dále shrnuje výše uvedené, a uzavírá, že poskytnutím požadovaných informací by došlo k nepřipustnému zásahu do práva ochrany soukromí dotčené osoby.
- 10 V odůvodnění napadeného rozhodnutí orgán prvního stupně dále cituje i další ustanovení InfZ, která brání poskytnutí informací s tím, že požadované informace pod výše uvedeným bodem 1) povinný subjekt kvalifikuje jako informace týkající se rozhodovací činnosti povinného a z odkazem na ust. § 11 odst. 4 písm. b) uvádí, že je poskytnout nelze. Požadované informace pod výše uvedeným bodem 2) zase orgán prvního stupně kvalifikuje jako dotaz na názor podle ust. § 2 odst. 4 InfZ a v poslední řadě požadované informace pod výše uvedeným bodem 3) jsou podle orgánu prvního stupně informacemi, kterými povinný subjekt nedisponuje.
- 11 Z výše uvedených důvodů tak orgán prvního stupně žádost o poskytnutí informací v uvedeném rozsahu odmítl. Předmětné rozhodnutí orgánu prvního stupně bylo žadateli doručeno dne 16. 6. 2025.

II.

Odvolání

- 12 Dne 16. 6. 2025 bylo orgánu prvního stupně doručeno odvolání žadatele proti rozhodnutí orgánu prvního stupně ze dne 16. 6. 2025, č.j. 60 Si 115/2025.
- 13 Ve svém odvolání žadatel namítá, že v rozhodnutí došlo k nesprávnému posouzení ochrany osobních údajů, neprovedení řádného testu proporcionality, nezohlednění existujícího veřejného zájmu a dalších podezřelých okolností týkající se rozhodovací činnosti povinného subjektu.
- 14 Žadatel na základě těchto námitek navrhuje, aby nadřízený orgán nařídil orgánu prvního stupně požadované informace poskytnout.
- 15 Orgán prvního stupně odvolání nevyhověl a předložil jej dne 20. 6. 2025 spolu se svým spisovým materiálem sp. zn. 60 Si 115/2025 nadřízenému orgánu k dalšímu postupu.

Posouzení odvolání

- 16 Odvolání je včasné a přípustné. InfZ sice neupravuje odvolací lhůtu, avšak podle ust. § 20 odst. 4 InfZ se pro odvolací řízení použijí při postupu podle tohoto zákona ustanovení správního řádu. Podle ust. § 83 správního řádu činí odvolací lhůta 15 dnů. Odvolání bylo orgánu prvního stupně doručeno dne 22. 4. 2025, nelze tedy než uzavřít, že odvolání je včasné.

- 17 Podle ust. § 16 odst. 1 InfZ lze proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti podat odvolání. Jelikož podání odvolání proti napadenému rozhodnutí není ze zákona vyloučeno, odvolání bylo podáno osobou k tomu oprávněnou a podané odvolání též splňuje obecné náležitosti uvedené v ust. § 37 odst. 2 správního řádu, nelze též než uzavřít, že podané odvolání je přípustné.
- 18 Podle ust. § 82 odst. 1 správního řádu lze odvoláním napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné. Odvolání musí mít náležitosti uvedené v ust. § 37 odst. 2 správního řádu a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí.
- 19 Nadřízený orgán na základě řádně, včas a oprávněnou osobou podaného odvolání přezkoumal rozhodnutí orgánu prvního stupně podle ust. § 89 odst. 1 správního řádu. Nadřízený orgán přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy.
- 20 Nadřízený orgán vycházel ze spisu Okresního soudu v Českých Budějovicích, sp. zn. 60 Si 115/2025.

III.

Právní rámec

- 21 Podle Listiny základních práv a svobod (dále je „Listina“), která je součástí ústavního pořádku České republiky, patří právo na informace mezi základní politická práva. Dle čl. 17 odst. 1 až 5 Listiny svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny, každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem. Právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Státní orgány jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.
- 22 Výkladové pravidlo pro zákonem stanovená omezení základních práv a svobod zakotvené v čl. 4 odst. 4 Listiny stanoví, že při užívání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Ústavní soud v této souvislosti mnohokrát judikoval, že rozsah omezení základních práv a svobod je třeba z těchto důvodů vykládat restriktivně.
- 23 Taktéž podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech má každý právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu. Užívání práv zde uvedených s sebou ovšem nese zvláštní povinnosti a odpovědnost, a proto může podléhat určitým omezením. Tato omezení mohou být stanovena pouze zákonem a musí být nutná k respektování práv nebo pověstí jiných nebo k ochraně národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku nebo veřejného zdraví nebo morálky.
- 24 Rovněž Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ve svém čl. 10 stanoví, že každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat

a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti a odpovědnost, nicméně může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

25 Podle názoru nadřízeného orgánu je právo na informace jedním ze základních lidských práv a je odrazem principu veřejné kontroly fungování demokratického státu. Právním předpisem, kterým je v České republice realizováno právo na svobodný přístup k informacím, je InfZ. Postup při vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace je upraven v ustanoveních § 14 a 15 InfZ. Primární povinností povinného subjektu je s ohledem na § 14 odst. 5 písm. d) InfZ poskytnutí informace v souladu s žádostí. Omezení práva na informace vycházející z principů uvedených v Listině a v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech je přesně vymezeno v ustanoveních § 7 až 12 InfZ. Povinný subjekt tedy při posuzování žádosti o informace musí vždy zvážit, zda požadované informace neobsahují některé z chráněných informací, jimiž jsou zejména:

1. osobní údaje [viz § 8a a § 8b InfZ, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a ustanovení zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů],
2. informace o soukromí (viz § 8a InfZ a ustanovení § 84 až 90 občanského zákoníku),
3. utajované informace (viz § 7 InfZ a ustanovení zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti),
4. obchodní tajemství (viz § 9 InfZ a ustanovení § 504 občanského zákoníku),
5. další informace, které jsou chráněné podle zákona č. 106/1999 Sb., např. informace podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) a c) nebo § 11 odst. 3,
6. další informace, které jsou chráněné podle zvláštních zákonů (např. bankovní tajemství, telekomunikační tajemství aj.),

a v rozsahu odpovídajícím výsledku tohoto posouzení veškeré ostatní informace poskytne. Při posuzování vychází z respektu k principům minimalizace a selekce zakotveným v ustanovení § 12 InfZ, podle něhož povinný subjekt provede všechna omezení práva na informace tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.

26 Podle ust. § 2 odst. 4 InfZ se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

27 Podle ust. § 11 odst. 4 písm. b) InfZ povinné subjekty neposkytnou informace: „o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků“.

28 Podle ust. § 11b InfZ povinné subjekty mohou odmítnout žádost o poskytnutí informace: „jestliže požadovanou informaci nemá a jestliže mu povinnost ji mít nevyplyvá z zákona; to neplatí, pokud povinný

subjekt může požadovanou informaci získat na základě jednoduchých úkonů z jiných informací, které povinný subjekt má, případně poskytnout postupem podle § 4a odst. 1 věty třetí“.

- 29 Podle ust. § 15 odst. 1 InfZ: „Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (...), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.“

IV.

Aplikace na předmětný případ

- 30 Z obsahu spisu orgánu prvního stupně sp. zn. Si 170/2025 vyplývá, že žadatel v žádosti o informace požadoval poskytnutí násl. informací:

- 1) *K jakému dni rozhodl Okresní soud v Českých Budějovicích o tom, že se podmíněně odsouzený [REDAKCE] během zkušební doby osvědčil?*
- 2) *Zvážil Okresní soud v Českých Budějovicích při rozhodování o tom, zda se podmíněně odsouzený [REDAKCE] osvědčil, možnost přiměřeného prodloužení zkušební doby či možnost, že se trest vykoná?*
- 3) *Četl okresní soud v Českých Budějovicích při svém rozhodování o tom, zda se podmíněně odsouzený [REDAKCE] osvědčil, jakémukoli nátlaku?*

- 31 Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, orgán prvního stupně vycházel ze skutečnosti, že podle žadatelem výše formulované žádosti, jsou žadatelem požadované informace osobní údaje dotčených fyzických osob.

- 32 Žádost o poskytnutí informací míří na poskytnutí informací týkající se rozhodnutí o osvědčení dotčené osoby, kterou žadatel ve své žádosti přímo a konkrétně označil. Je tak nezpochybnitelné, že požadované informace obsahují osobní údaje, kterými se podle čl. 4 odst. 1 GDPR „rozumí *veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě; identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby*“.

- 33 Vzhledem ke skutečnosti, že žadateli je známa identita dotčené osoby, lze spolu s orgánem prvního stupně konstatovat, že ani případná pouhá anonymizace požadovaných informací by v projednávání případě nevedla k účelné ochraně práv dotčené osoby, neboť i tak by bylo zřejmé, koho se informace týkají. Z kontextu odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplynulo, že orgán prvního stupně po provedení testu proporcionality učinil závěr, že v tomto případě převážil zájem na zachování práva na ochranu osobnosti subjektů údajů před právem žadatele na poskytnutí požadované informace.

- 34 Při poskytování informací podle InfZ se často, stejně jako v tomto případě, střetává právo na informace s právem na ochranu osobnosti. Právo na informace je zakotveno v čl. 17 Listiny, podle jehož odst. 1 jsou zaručeny svoboda projevu a právo na informace, ale podle odst. 4 lze svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná mj. pro ochranu práv a svobod druhých.

- 35 Orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí správně vyložil zásadu, podle níž je v každém konkrétním případě nutné zkoumat, které z ústavně zakotvených práv, jež proti sobě stojí v

konfliktu, je třeba upřednostnit. Z judikatury Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu vyplývá, že řešení takové kolize spočívá v tzv. testu proporcionality, jenž sestává ze tří kritérií, a to testu vhodnosti, potřebnosti a porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv.

- 36 Ovšem v uvedeném případě orgán prvního stupně v rozporu s výše uvedeným, ale i s vlastním konstatováním, které explicitně v rozhodnutí uvedl, paradoxně uvádí, že povinný subjekt může poskytnout jen takové informace, ze které nebude možno identifikovat s konkrétní fyzickou osobou, ke které se vztahují, a to s ohledem na povinnost chránit osobní údaje dotčené osoby.
- 37 V této souvislosti je následně nutno znova připomenout, jak učinil i orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí, zásadu, podle níž je v každém konkrétním případě nutné zkoumat, které z ústavně zakotvených práv, jež proti sobě stojí v konfliktu, je třeba upřednostnit. Z judikatury Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu vyplývá, že řešení takové kolize spočívá v tzv. testu proporcionality, jenž sestává ze tří kritérií, a to testu vhodnosti; potřebnosti a porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv.
- 38 Orgán prvního stupně značně neurčitě uvedl, že v projednávaném případě provedl test proporcionality, přičemž bez bližšího odůvodnění a vysvětlení došel k závěru, že právo na ochranu osobnosti dotčené osoby v uvedeném případě převládá. Takovýto neodůvodněný závěr však v odvolacím řízení nemůže obstát. Orgánu prvního stupně v této souvislosti přisvědčuje žadateli ohledně kritiky provádění testu proporcionality povinný subjekt s ohledem na skutečnost, že orgán prvního stupně podrobnou analýzu jednotlivých principů testu proporcionality ve vzájemných souvislostech daného případu neprovedl vůbec a zůstal jen u pouhého obecného konstatování provedení testu proporcionality.
- 39 Nadřízený orgán především potvrzuje prvotní závěr orgánu prvního stupně, že v projednávané věci dochází ke střetu dvou základních subjektivních práv – práva na informace s právem na ochranu osobnosti. Tato dvě soupeřící práva, jak dokonce uvádí i orgán prvního stupně, jsou však samozřejmě rovnocenná a žádné z nich nelze absolutizovat, jak vyjadřuje i ÚS ve své judikatuře, viz náleze ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16: „[p]rávo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná. Takovou povinnost mají i všechny subjekty aplikující relevantní právní úpravu, obsaženou v zákoně o svobodném přístupu k informacím, tj. osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví.“
- 40 Pokud žadatel zná osobu, již se požadované informace týkají, zakládá tato skutečnost pouze zásah do práva na ochranu osobnosti (poskytnutím osobních údajů dotčené osoby žadateli), nikoliv nepřípustnost zásahu a přípustnost tohoto zásahu a jeho míru určí právě až test proporcionality.
- 41 V podobném duchu se nese i komentář k InfZ. Pokud žadatel zná osobu, již se požadované rozhodnutí týká, „lze teoreticky veškeré požadované informace považovat za osobní údaje, neboť se vztahují ke konkrétnímu subjektu. S ohledem na tuto skutečnost pak může potenciálně dojít až k odmítnutí celé žádosti o informace, jelikož poskytnutím jakéhokoli údaje (...) by došlo k zásahu do ochrany osobních údajů. Podle názoru autorů komentáře nicméně – navzdory velmi širokému zákonnému vymezení osobních údajů – nelze takto paušální závěr učinit a v praxi tedy bude vždy na místě zkoumat konkrétní okolnosti případu a případně s využitím testu veřejného zájmu (proportionality) posoudit, zda je na místě odmítnutí celé žádosti, nebo naopak poskytnutí informace žadateli (a to zřejmě včetně osobních údajů dotčené osoby, které žadatel zná a uvádí je ve své

žádosti).“ Viz Furek, A., Rothanzl, L., Jírovec, T. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2016, s. 401.

- 42 Lze tedy konstatovat, že podle zákonné úpravy je obecně možné žadateli o informace poskytnout i osobní údaje fyzické osoby a zasáhnout do jejích osobnostních práv, ale přitom je stále nutné brát v potaz základní právo na ochranu osobnosti a případně jím omezit základní právo na informace. Při tomto omezení je důležité dbát ust. § 12 InfZ, podle kterého všechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Toto pravidlo selekce a minimalizace rozvíjí i ÚS v nález ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, kde konstatoval: „*Obsahem § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím je tak pravidlo selekce; to odpovídá požadavku, aby oprávněné omezení přístupu k informacím bylo vždy uplatněno jen v nejmenším nutném rozsahu.*“. Požadavek minimalizace zásahů do základních práv by bylo možné i bez ust. § InfZ odvodit z čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (viz např. nález ze dne 16. 6. 2005, sp. zn. I. ÚS 353/04).
- 43 Požadavek přiměřenosti zásahu do práv, resp. poměření kolidujících práv zakotvuje i již zmiňované ust. § 90 občanského zákoníku [„*zákonný důvod k zásahu do soukromí jiného (...) nesmí být využit nepřiměřeným způsobem v rozporu s oprávněnými zájmy člověka*“] nebo i již zmiňovaný čl. 6 odst. 1 písm. f) GDPR [„*zpracování je zákonné, pouze pokud (...) je zpracování nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů*“]. Je tedy povinností orgánů poskytujících informace uplatňovat omezení práva na informace jen v nezbytně nutném rozsahu v souladu s požadavkem selekce a minimalizace zásahu do práv. Na druhou stranu takové zacházení vyžaduje i právo na ochranu osobnosti.
- 44 Test proporcionality se skládá ze tří kroků – posouzení kritéria vhodnosti, potřeby a přiměřenosti, ale lze ho považovat i za test čtyř kroků, vezme-li se v úvahu i kritérium legitimacy, které je nezbytným předpokladem kritéria vhodnosti. Kritérium legitimacy zkoumá, zda opatření omezující základní práva sleduje ústavně aprobovaný cíl.
- 45 Test vhodnosti jako první krok testu proporcionality spočívá v „*posouzení způsobilosti naplnění účelu (nebo také vhodnosti), přičemž je zjišťováno, zda je konkrétní opatření vůbec schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je ochrana jiného základního práva nebo veřejného statku*“ (nález ze dne 6. 12. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 32/15).
- 46 Druhým kritériem potřeby spočívá v porovnávání legislativního prostředku omezujícího základní právo, resp. svobodu s jinými opatřeními umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod.
- 47 Třetím kritériem je pak porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 As 113/2012 - 133).
- 48 V této souvislosti pouze nadřízený orgán připomíná obecně přijímaný závěr, že právo na informace, jako základní politické právo, zakotvuje právo každého být informován o činnosti státu či jiných orgánů nadaných vrchnostenskou mocí. Současně však není bezbřehé a žadateli automaticky nevzniká právo na veškeré informace týkající se působnosti dotázaného povinného subjektu. V této souvislosti lze také připomenout závěr Nejvyššího správního soudu vyslovený v jeho rozsudku č. j. 1 As 229/2014-48 ze dne 11. 3. 2015, podle něhož platí přímá úměra,

že „čím větší míra veřejné angažovanosti dotčené osoby, tím větší je přípustná míra zásahu do jejího soukromí souvisejícího s její veřejnou činností“. Podle názoru nadřízeného orgánu je totiž při posuzování žádostí o informace nutné vycházet z toho, že právo na informace je odrazem principu veřejné kontroly fungování státu, přičemž podle názoru Nejvyššího správního soudu je třeba zásadně trvat na zveřejňování informací, které je žádoucí podrobit veřejné diskusi.

- 49 Nadřízený orgán však v uvedené souvislosti musí také konstatovat, že není povinností žadatelů o poskytnutí informací povinným subjektům sdělovat důvody svých žádostí o informace, neboť žádné ustanovení InfZ neupravuje povinnost uvádět v žádosti o informace účel jejího podání, proto tvrzení či prokázání převahy veřejného zájmu na poskytnutí požadované informace samozřejmě není nezbytnou podmínkou pro vyhovění takové žádosti. Na druhou stranu, pokud se žadatel o informaci pokusil specifikovat veřejný zájem na jejím poskytnutí, jako v tomto případě, může tím poskytnout cenné argumenty, které bude muset povinný subjekt zvážit při zkoumání otázky, proč by právo veřejnosti na informace mělo převážet nad právem na ochranu osobních údajů. Dostatečná specifikace účelu žádosti tudíž může žadateli přinést „výhodu“ v rámci testu proporcionality (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16, odst. 36, nebo rozsudky NSS ze dne 21. 12. 2018, č. j. 4 As 330/2018-57, odst. 33, ze dne 6. 9. 2019, č. j. 6 As 240/2018-40, odst. 16).
- 50 Kromě osoby žadatele, kterou však orgán prvního stupně nehodnotil a účelu jeho žádosti, kterou se orgán prvního stupně vyhodnotit pokusil, má pro právo na poskytnutí informací význam i osoba dotčená, tedy otázka, zda její postavení nebo její jednání souvisí s otázkami veřejného zájmu. Tuto otázku však orgán prvního stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí nezohlednil.
- 51 V projednávaném případě je tak nutné vyjít z postavení žadatele a rovněž z hodnocení skutečností, zda je dotčená fyzická osoba ve veřejném životě aktivní, resp. zda se vyžádaná informace týká veřejné činnosti této osoby. Rovněž je třeba přihlídnout k aspektu jednání dotčené osoby a souvislosti s diskusí o věcech veřejného zájmu.
- 52 Např. podle rozsudku ESLP ze dne 24. 6. 2004 ve věci *Von Hannover proti Německu*, č. stížnosti 59320/00, je rozhodujícím faktorem při vyvažování ochrany soukromého života proti svobodě projevu právě skutečnost, jak poskytované informace přispívají k veřejné diskusi o věcech veřejného zájmu. Jinými slovy informace, kterou se žadatel snaží získat, musí být následně způsobilá stát se předmětem veřejné diskuse. Tuto podmínku by tak např. nesplňovala žádost o poskytnutí informace, kterou by žadatel např. žádal o poskytnutí rozsudku, v němž se řeší záležitosti čistě soukromého charakteru, byť veřejně známé osoby.
- 53 Je zřejmé, že bylo-li přímo v žádosti o informaci uvedeno jméno a příjmení dotčené osoby, pak anonymizovaná forma informace již nemůže zabránit tomu, aby se informace osobního charakteru plynoucí ze skutkových zjištění spojila s touto osobou. Vůči této osobě je proto namístě poměřovat, zda existuje nějaký zájem na poskytnutí požadovaných informací, ve kterém bude možno pravděpodobně nalézt další informace osobního charakteru, které s ní bude možno spojit.
- 54 Nadřízený orgán v této souvislosti také připomíná, že jestliže povinný subjekt odmítne žádost o poskytnutí informace, byť jen v části, je povinen vydat o tomto odmítnutí rozhodnutí, které musí být řádně odůvodněno, včetně odkazu na zákonná ustanovení, jimiž se řídil. Pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti se podle ust. § 20 odst. 4 písm. a) InfZ použijí příslušná ustanovení správního řádu. Takové rozhodnutí tedy musí naplňovat náležitosti stanovené

v ust. § 68 až 72 správního řádu. Jednou z těchto náležitostí je odůvodnění, v němž se podle ust. § 68 odst. 3 správního řádu uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

- 55 Při řešení střetu práv je primárním cílem nastolit co nejideálnější rovnováhu soupeřících práv, tedy nastolit stav, v němž se obě práva prosadí v co nejvyšší možné míře.
- 56 Pokud v prvním výroku orgán prvního stupně a dále v odůvodnění uvádí, že mu brání v poskytnutí informací ustanovení i ust. § 11 odst. 4 písm. b) InfZ je podle ust. § 12 InfZ povinen s ohledem na tuto výluky z práva na informace provést test proporcionality i v tomto ohledu a vzít v potaz, že účelem této výluky je „*jednak ochrana nezávislosti a nestrannosti soudu při rozhodování, jednak zajištění práva na spravedlivý proces (hlava V. Listiny)*“ (srov. rozsudek MS v Praze, sp. zn. 9A 156/2017 – 33) a zároveň je nutné pečlivě přihlídnout k tomu, že „*pokud tedy bude příslušný orgán veřejné moci zamýšlet odeprít poskytnutí nepravomocného rozsudku právě ve jménu ochrany nezávislosti či nestrannosti soudní moci, bude muset předtím pečlivě analyzovat okolnosti konkrétního případu a zvažovat, zda je takový zásah do základního práva v demokratické společnosti absolutně nezbytný. Přitom bude muset reflektovat úvahy vyslovené v bodu 42 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 2/10, že "veřejná diskuse o věci řešené soudem bez dalšího (t. j. automaticky) nemusí zasahovat do nezávislosti či nestrannosti soudní moci. Platí i úvaha uvedená v bodě 45. citovaného nálezu: "případná veřejná diskuse (zejména odborná), nikoli bezdůvodně kritizující nepravomocné rozsudky, může jistě svou argumentační fundovaností přispět ke spravedlivému výsledku v pokračujícím soudním řízení. Příslušný orgán veřejné moci tedy bude muset přiblížit i k případně již probíhající veřejné diskusi, tedy zda ta sama již nese určité prvky zvýšeného rizika, že by v případě poskytnutí nepravomocného rozsudku mohla zasáhnout do nezávislosti či nestrannosti soudní moci. Rovněž bude muset být reflektována intenzita naplnění zájmu na poskytnutí pravomocného rozsudku. "Smyslem a účelem práva na informace je totiž veřejná kontrola výkonu státní (tedy i soudní) moci; ta je z logiky věci realizována - a tím i způsobila podléhat legitimní kontrole - nejen v rozhodování o veřejnoprávních věcech, ale i v rozhodování ve sporech soukromoprávních." Z uvedených argumentů plyne, že odeprání poskytnout nepravomocný rozsudek se zřetelem na ochranu nezávislosti a nestrannosti soudní moci bude moci být spíše výjimkou, než pravidlem. Existenci takové výjimky bude zapotřebí - jak již bylo uvedeno - přesvědčivě odůvodnit; jednotlivci pak je zajištěna ochrana ve správním, případně v ústavním soudnictví“* (srov. nálezy ÚS sp. zn. I. ÚS 1885/09, ze dne 5. května 2010). Vzhledem k neprovedení tohoto testu proporcionality je napadené rozhodnutí zatíženo další vadou.
- 57 Ve vztahu k druhému výroku je třeba připomenout, že nepřezkoumatelné je buď rozhodnutí, v němž správní orgán nevysvětlil důvody svého rozhodnutí (tzv. nedostatek důvodů), nebo rozhodnutí, které je nesrozumitelné tím, že z výroku nelze zjistit, jak úřad rozhodl, nebo smysl odůvodnění nelze vůbec pochopit. V tomto ohledu není jasné, na základě jakých důvodů či úvah subsumoval orgán prvního stupně dotaz pod bodem 2), pod obecný pojem, kterým je dotaz na názor podle ust. § 2 odst. 4 InfZ, což uvedené rozhodnutí zatěžuje vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.
- 58 Ve vztahu k třetímu výroku je třeba konstatovat, že uvedený výrok je vnitřně rozporný, neboť ust. § 11b InfZ předpokládá, že požadovanými informacemi povinný subjekt vůbec nedisponuje, takže je naprosto nepochopitelné, jak je vůbec možné na neexistující informace zároveň uplatnit výluky z práva na informace podle ust. § 8a odst. 1 InfZ. Podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 1. 2007, č. j. 19 Cad 88/2006-7: „*Rozhodnutí, tedy výrok i jeho odůvodnění, musí být jasné a přesvědčivé nejen pro účastníky správního řízení, ale i ostatní orgány a osoby, aniž by*

se ke pochopení rozhodnutí musejí seznamovat s obsahem správního spisu a zjišťovat, o jakém nároku a podle jakého ustanovení bylo rozhodnuto.“.

V.

Závěr

- 59 Nadřízený orgán posoudil postup orgánu prvního stupně a dospěl k závěru, že žadatelovo odvolání je důvodné.
- 60 Orgán prvního stupně vyslovil pouze své závěry, aniž by v ucelené podobě uvedl své úvahy, prostřednictvím kterých ke svým závěrům dospěl. Takovéto rozhodnutí v odvolacím řízení pro svou nepřezkoumatelnost proto nemůže obstát.
- 61 Vzhledem ke zjištěné nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí se nadřízený orgán nezabýval jednotlivými námitkami žadatele uvedenými v odvolání (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35: „*V případě, kdy soud dojde k závěru, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší jej, aniž by se zabýval námitkami žalobce.*“, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004-105: „*Pokud soud dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.), uveďte pouze důvody, v nichž tuto nepřezkoumatelnost spatřuje; další žalobní námitky nepřezkoumává*“, jehož závěry lze plně aplikovat i na rozhodování o odvolání).
- 62 K dalšímu postupu orgánu prvního stupně: Podle ust. § 12 InfZ věty první povinný subjekt provede omezení práva na informace fakticky tak, že poskytne veškeré informace, jejichž zpřístupnění nebrání některý z důvodů stanovených zákonem. Povinný subjekt by tedy měl při rozhodování o (ne)poskytnutí informací postupovat následovně: Nejprve by měl vyhodnotit, zda jsou naplněny materiální (nezbytnost omezení) a formální (stanovené zákonem) podmínky omezení informací (nestačí mechanická aplikace důvodů omezení informací dle ust. § 7 až 11 InfZ, je nutno pracovat také zejména s čl. 17 Listiny základních práv a svobod a judikaturou). Orgán prvního stupně vyjde z dílčích skutkových závěrů nadřízeného orgánu a právní závěry nadřízeného orgánu vezme pro další řízení za závazná.
- 63 Z důvodů výše uvedených se tak napadené rozhodnutí ruší a věc se vrací orgánu prvního stupně k novému projednání.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

Mgr. et Mgr. Jacek Morávek
vedoucí oddělení styku s veřejností
Ministerstva spravedlnosti ČR

„otisk úředního razítka“